

Aan de colleges en raden van de gemeenten die
deelnemen in de gemeenschappelijke regeling
GGD West-Brabant

Kenmerk: 35443 Datum: 14 mei 2025
Behandeld door: M. Weterings E-mail: directiesecretariaat@ggwestbrabant.nl
Onderwerp: Samen Sterker GGD Hart voor Brabant en GGD West-Brabant

Geachte raad,

Stelt u zich een Brabant voor waar iedereen zo gezond mogelijk kan opgroeien en ouder worden. Waar onze omgeving zo is ingericht dat gezonde keuzes de meest logische keuzes zijn. En waar gezondheid als vanzelfsprekend bovenaan ieders agenda staat.

Belangrijke keuze

Om een gezonde toekomst voor onze inwoners en voor onze organisaties veilig te stellen, moeten we als GGD Hart voor Brabant en GGD West-Brabant nú handelen. We staan voor een belangrijke keuze. De druk op onze publieke gezondheid en leefomgeving neemt toe. Die urgentie voelt u als geen ander, lokaal en regionaal, en zien we terug in de monitoring en cijfers die we aan u presenteren. Onze Brabantse jongeren roken vaker en nuttigen meer alcohol dan gemiddeld in Nederland, er is meer druk op de mentale gezondheid van onze inwoners en er zijn steeds meer zorgen over de luchtkwaliteit en het risico op zoönose (van dieren op mensen overdraagbare ziekte) in onze provincie. De uitdagingen worden complexer en de middelen schaarser, ook in onze sector. In onze huidige structuren lopen we tegen grenzen aan. We willen meer betekenen, dichterbij inwoners staan en preventief sneller inspelen op maatschappelijke vraagstukken. Dat vraagt om lef, visie en vooral: samenwerking. We noemen dit traject 'Samen Sterker'. Hieronder leggen we uit wat Samen sterker inhoudt en wat we aan u, gemeenteraad, vragen.

Samen sterker: krachten bundelen

GGD West-Brabant en GGD Hart voor Brabant hebben al jarenlang een unieke samenwerking. Dat vindt zijn oorsprong in de verbinding met de twee veiligheidsregio's, die qua werkgebied niet gelijk zijn aan de GGD-regio's. Voorbereidingen op crises doen we daarom al jaren samen.

In 2022 stelden wij de toekomstvisie 'Wij maken [samen gezond gewoon](#)' op. Eén visie voor publieke gezondheid voor al onze inwoners in de regio van GGD West-Brabant en GGD Hart voor Brabant met een eerlijk, gedurfd en vernieuwend geluid. Met het vaststellen van de visie zijn beide organisaties nog intensiever gaan samenwerken.

Maar dat is niet voldoende.

Door onze krachten te bundelen, kunnen we minimaal onze kwaliteit van dienstverlening behouden en meer gezondheidsimpact realiseren. Samen beschikken we over meer mensen, meer middelen en meer mogelijkheden om van zorg naar gezondheid te bewegen. Op veel terreinen hebben we elkaar gevonden, helpen we elkaar en werken we samen. Denk aan tuberculosebestrijding, jeugdgezondheidszorg – van 9 maanden voor de geboorte tot 18 jaar –, forensische geneeskunde, één Brabants team Gezondheid, milieu en veiligheid en bedrijfsvoering. Op andere onderwerpen werken we dit de komende tijd nog verder uit.

Wat vragen we aan u?

Samen met u, de raad, ons dagelijks en algemeen bestuur, met onze ambtelijke partners, collega's en met onze samenwerkingspartners denken we na over de gewenste inhoud en vorm. De uiteindelijke keuze is aan de besturen van beide GGD'en, met inspraak van de betrokken gemeenten en ondernemingsraden van beide GGD'en.

We hebben onze dagelijkse besturen in het najaar geïnformeerd over onze behoefte om intensiever samen te werken en samen de interne jaarplannen voor 2025 op te stellen. Die beweging steunen beide besturen. In de algemeen bestuursvergaderingen van GGD Hart voor Brabant (26 maart jl.) en GGD West-Brabant (3 april jl.) is ingestemd met het verkennen van de mogelijkheden voor verdere bestuurlijke samenwerking tussen de beide GGD'en.

Hierbij benadrukken beide besturen het belang dat de lokale nabijheid van de GGD voor inwoners behouden blijft, of zo mogelijk versterkt kan worden. En benadrukken zij de wens om door samenwerking de publieke gezondheid voor onze inwoners te versterken. Daarnaast zien ze dat de voordelen van gezamenlijk werken aan kwaliteit en continuïteit wél kunnen worden benut als we onze krachten bundelen om gezondheidsimpact te bereiken.

Proces

In de komende periode organiseren wij een webinar voor alle raadsleden van de 35 gemeenten die dit traject Samen Sterker raakt. In de tussentijd zijn wij in gesprek met uw wethouders (leden van het GGD bestuur) en de ambtenaren Volksgezondheid.

Zodra het voorkeursscenario is uitgewerkt in afstemming met onze besturen, start een formeel zienswijze traject. We verwachten dat deze procedure halverwege juli start.

In de bijlage hebben wij een aantal vragen en antwoorden opgenomen, die volgens ons de meest urgente vragen al beantwoorden. Heeft u daarnaast nog andere vragen, die niet kunnen wachten, dan kunt u deze gerust stellen via directiesecretariaat@ggdwestbrabant.nl

We lieten eerder zien dat Brabant voorop durft te lopen. Tijdens de coronapandemie waren we het voorbeeld waarvan de rest van Nederland leerde. Nu hebben we opnieuw de kans een goed voorbeeld te zijn en samen het verschil te maken. Laten we samen zorgvuldig de randvoorwaarden scheppen om te onze belofte waar te kunnen maken: wij maken *samen* gezond gewoon, lokaal en regionaal!

Met vriendelijke groeten,

Thérèse Claassen

Directeur GGD Hart voor Brabant

Sebastiaan Baan

Directeur GGD West Brabant

Bijlage: Samen sterker - vragen en antwoorden

Bijlage: Samen sterker - vragen en antwoorden

Waarom gaan we de samenwerking tussen beide GGD'en versterken?

De publieke gezondheid in Brabant staat onder druk, denk aan afnemende vaccinatiegraad RVP, zorgen over de luchtkwaliteit, risico op zoönosen en toenemende gezondheidsverschillen. Om echte gezondheidswinst te realiseren voor onze inwoners, moeten we nù handelen. Daarom slaan we de handen ineen om samen de gezondheid van de Brabanders te vergroten; met onze inwoners, met onze partnerorganisaties en met de collega's van onze beide GGD'en.

Door samen te werken:

- Behouden we onze kwaliteit en continuïteit van onze dienstverlening;
- Blijven we een aantrekkelijk werkgever;
- Kunnen we financiële uitdagingen aan.

Zo scheppen we samen de voorwaarden om ook in de toekomst vanuit onze betrokkenheid en expertises te blijven werken aan: Wij maken *samen* gezond gewoon.

Wat is de meerwaarde van dit traject voor onze gemeenten/bestuurders?

Uitgangspunt is dat we de continuïteit van de publieke gezondheidszorg weten te waarborgen met behulp van een toekomstbestendige organisatie- en samenwerkingsvorm, die tegelijkertijd de bestuurlijke betrokkenheid en lokale nabijheid vergroot. Zowel onze inwoners en gemeenten, als onze organisatie en medewerkers hebben positief belang bij een nog intensievere samenwerking, mits die samenwerking tegelijkertijd bijdraagt aan de bestuurlijke betrokkenheid en de lokale nabijheid van de GGD voor inwoners, gemeenten en lokale partners.

Hoe worden de gemeenteraden betrokken bij de bestuurlijke besluitvorming?

We organiseren een webinar en sluiten op uitnodiging graag bij de gemeenteraden aan. Wanneer het algemeen bestuur opdracht geeft een voorkeursscenario voor samenwerking verder uit te werken, volgt een officieel zienswijzetraject.

Wat betekent dit voor u en uw inwoners?

Deze beweging is nodig om de continuïteit van onze zorg te behouden. Door de personele, inhoudelijke en financiële uitdagingen waar we als GGD'en mee te maken hebben, is intensievere samenwerking nodig om onze dienstverlening op hetzelfde kwalitatieve niveau te kunnen houden en samen door te bouwen naar sterkere publieke gezondheid in de toekomst.

We begrijpen dat verandering vragen oproept. Betekent groter worden dat we verder van onze inwoners af komen te staan? Integendeel. De inwoner gaat hier in principe niets van merken. Door budgetten en expertises te bundelen, vergroten we juist onze nabijheid en kunnen we lokaal digitaal en fysiek meer betekenen. Is er dan nog voldoende ruimte voor kleine gemeenten? Absoluut, want met deze stap bieden we ze juist de mogelijkheid om zich met meer kleine gemeenten te verenigen en invloed uit te oefenen. Wordt de organisatie log en onbuigzaam? Nee. Met meer capaciteit en verschillende expertises kunnen we sneller schakelen, beter inspelen op urgente vraagstukken en experts effectiever inzetten. En wat betreft de herkenbaarheid: onze directie en medewerkers blijven dichtbij, betrokken en aanspreekbaar. We bouwen aan een sterkere organisatie, zonder de menselijke maat uit het oog te verliezen.

We zien in deze samenwerking kansen om onze positieve impact op de gezondheid van de Brabanders te vergroten; met onze inwoners, met onze partnerorganisaties en met de collega's van onze beide GGD'en.

Hoe zorgen jullie ervoor dat de lokale contacten en lokale kennis dichtbij blijft voor gemeenten en partners?

Dat zorgen we vooral door een combinatie van digitale en fysieke nabijheid. Je kunt de GGD altijd snel en makkelijk benaderen. Daarnaast blijft de jeugdgezondheidszorg lokaal georganiseerd. Voor gemeenten blijven de lokale beleidsadviseurs een belangrijke partner die op de hoogte is en blijft van de lokale situatie en netwerken. En wat betreft de herkenbaarheid: onze directie blijft dichtbij, betrokken en aanspreekbaar. We bouwen aan een sterkere organisatie, zonder de menselijke maat uit het oog te verliezen.

Door budgetten en expertises te bundelen, vergroten we onze nabijheid en kunnen we lokaal meer betekenen. Met gebundelde capaciteit en verschillende expertises kunnen we sneller schakelen, beter inspelen op urgente vraagstukken en experts effectiever uitwisselen.

Is dit een bezuiniging?

Nee, dit traject is niet financieel gedreven. We zijn ons bewust van de financiële uitdagingen van gemeenten en anticiperen op bezuinigingen vanuit de Rijksoverheid. Samen Sterker is nodig om de maatschappelijke, financiële en personele uitdagingen die op ons afkomen, aan te kunnen. De uitdagingen worden complexer en de middelen schaarser. In onze huidige structuren lopen we tegen grenzen aan. We willen meer betekenen, dichter bij inwoners staan en sneller inspelen op maatschappelijke vraagstukken. Dat vraagt om lef, visie en vooral: samenwerking. De samenwerking maakt ons minder kwetsbaar.

Waarom nu en zo kort voor de gemeenteraadsverkiezingen?

Het is een logische volgende stap in de huidige samenwerking, wachten tot na de verkiezingen levert te veel vertraging op; onze toekomstbestendigheid hangt samen met deze samenwerking.

We hebben nu twee algemene besturen die bestaan uit betrokken wethouders, die de processen en werkzaamheden van de GGD kennen. Wij vragen hen om lef om met ons nu een stap vooruit te zetten en met ons een richting te kiezen voor de toekomst.

Wat vraagt de GGD aan haar bestuur?

De keuze is helder: vasthouden aan de bestaande situatie en niet goed voorbereid zijn op de toenemende gezondheidsrisico's óf nu bouwen aan een krachtige en toekomstbestendige organisatie. We lieten eerder zien dat Brabant voorop durft te lopen. Tijdens de coronapandemie waren wij het voorbeeld waarvan de rest van Nederland leerde. Nu hebben we opnieuw de kans een goed voorbeeld te zijn.

We vragen jullie deze stap samen met ons te zetten. Om te kiezen voor samenwerking en een gezondere toekomst voor Brabant. Die keuze is niet alleen logisch, maar noodzakelijk om onze inwoners de zorg en ondersteuning te bieden die zij verdienen. Laten we samen de randvoorwaarden scheppen en verder bouwen aan een Brabant waarin gezondheid en een sterke leefomgeving vooropstaan.